

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 09 Οκτωβρίου 2025

ΠΡΟΣ:

την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κα Σοφία Ζαχαράκη

ΘΕΜΑ: « Υποβάθμιση και αποκλεισμοί στη λειτουργία του Ολοήμερου Σχολείου »

Κυρία Υπουργέ,

Το Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο αποτελεί έναν από τους πλέον κρίσιμους θεσμούς της δημόσιας εκπαίδευσης, καθώς εξασφαλίζει την ισότιμη πρόσβαση όλων των παιδιών σε διευρυμένο χρόνο μάθησης, δημιουργικότητας και κοινωνικοποίησης, ενώ παράλληλα στηρίζει τις οικογένειες εργαζομένων γονέων, μονογονεϊκών οικογενειών, ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και οικογενειών της υπαίθρου. Στη σημερινή κοινωνική και οικονομική συγκυρία, το Ολοήμερο δεν είναι πολυτέλεια· είναι αναγκαιότητα.

Ωστόσο, με βάση τις εγκυκλίους του Υπουργείου και ειδικότερα με την υπ' αριθμ. 71858/Δ1 της 03.05.2017, οι προϋποθέσεις εγγραφής και λειτουργίας του Ολοήμερου Σχολείου περιορίζουν ουσιαστικά την πρόσβαση των μαθητών σε αυτόν τον θεσμό.

Οι αυστηρές προϋποθέσεις για τους εργαζόμενους γονείς —όπως η υποχρέωση να προσκομίσουν βεβαιώσεις εργασίας, κάρτες ανεργίας ή ειδοποιητήρια ασφαλιστικών ταμείων— δημιουργούν εμπόδια και αποκλείουν οικογένειες που δυσκολεύονται να αποδείξουν τυπικά στοιχεία. Το πρόβλημα είναι εντονότερο στην περιφέρεια, όπου κυριαρχεί η αγροτική οικονομία και οι αυτοαπασχολούμενοι. Στο Νομό Λασιθίου, που είναι κατεξοχήν αγροτικός,

οι γονείς συχνά δεν έχουν τη δυνατότητα να προσκομίσουν τέτοια δικαιολογητικά, καθώς η εργασία τους είναι εποχική ή εξαρτάται από συνθήκες που δεν καλύπτονται από το ισχύον πλαίσιο. Έτσι, παιδιά οικογενειών που πραγματικά έχουν ανάγκη το Ολοήμερο Σχολείο μένουν εκτός του θεσμού.

Επιπρόσθετα, η απαίτηση για πληθώρα βεβαιώσεων, ειδοποιητηρίων, εγκρίσεων και συνεχείς επικαιροποιήσεις της εγγραφής δυσχεραίνει την πρόσβαση στο Ολοήμερο Πρόγραμμα. Η καθημερινότητα των αγροτικών οικογενειών, που εργάζονται σκληρά και συχνά μακριά από τα διοικητικά κέντρα, δεν μπορεί να ανταποκριθεί σε αυτόν τον βαθμό γραφειοκρατικής πίεσης. Το ΠΑΣΟΚ έχει επισημάνει διαχρονικά την ανάγκη για απλούστευση διαδικασιών, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι θεσμοί του κοινωνικού κράτους είναι πραγματικά προσβάσιμοι και όχι εμπόδιο για όσους έχουν μεγαλύτερη ανάγκη.

Επιπλέον, η θέσπιση ελάχιστου αριθμού μαθητών (14 σε 6/θέσια και άνω, 10 σε 4/θέσια και 5/θέσια) οδηγεί σε αναστολή τμημάτων, αφήνοντας πολλές τοπικές κοινωνίες χωρίς ολοήμερο τμήμα και εντείνοντας τις ανισότητες μεταξύ κέντρου και περιφέρειας. Η πρωινή ζώνη, που θα μπορούσε να λειτουργήσει ως στήριγμα για εργαζόμενες οικογένειες, παραμένει περιορισμένη με αυστηρές προϋποθέσεις και δεν ανταποκρίνεται στις πραγματικές κοινωνικές ανάγκες.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ακόμα και η ευθύνη λειτουργίας του ολοήμερου παραμένει χωρίς σταθερότητα, αφού δεν υπάρχει ορισμός μόνιμου υπευθύνου, γεγονός που δημιουργεί κενά στην παιδαγωγική συνέχεια και αποδυναμώνει την ποιότητα του προγράμματος.

Ακόμη, σύμφωνα και με την επιστολή της Πανελλήνιας Επιστημονικής Ένωσης Διευθυντών/ντριών Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης – την οποία σας έχουμε καταθέσει ως Αναφορά - εκφράζεται έντονη ανησυχία και αγανάκτηση για την υπολειτουργία των Ολοήμερων Σχολείων. Η Ένωση τονίζει ότι πρόκειται για έναν θεσμό που δημιουργήθηκε για να στηρίζει τις οικογένειες, να ενισχύει τη μαθησιακή διαδικασία και να εξασφαλίζει ίσες ευκαιρίες σε όλα τα παιδιά, αλλά στην πράξη απαξιώνεται. Οι λόγοι είναι κυρίως οι ελλείψεις σε προσωπικό, οι καθυστερήσεις στις τοποθετήσεις εκπαιδευτικών και η απουσία σταθερού σχεδιασμού από την πλευρά της Πολιτείας.

Η εικόνα αυτή, όπως υπογραμμίζεται, δεν είναι απλώς μια λειτουργική δυσκολία, αλλά αποτελεί πραγματική «ντροπή» για τη Δημόσια Εκπαίδευση. Το αποτέλεσμα είναι τα παιδιά να στερούνται ώρες δημιουργικής απασχόλησης και μελέτης, ενώ οι οικογένειες καταφεύγουν σε ιδιωτικές λύσεις, γεγονός που αντιβαίνει στον κοινωνικό χαρακτήρα του δημόσιου σχολείου.

Όλα τα παραπάνω αποδεικνύουν ότι η Κυβέρνηση, αντί να ενισχύσει τον θεσμό του Ολοήμερου Σχολείου ως βασικό εργαλείο κοινωνικής πολιτικής και αναβάθμισης του δημόσιου σχολείου, τον αντιμετωπίζει περισσότερο ως “πρόγραμμα φύλαξης” με τυπικά όρια και περιορισμούς. Στην πράξη, οι πολιτικές αυτές οδηγούν σε συρρίκνωση και υποβάθμιση ενός θεσμού που θα έπρεπε να αποτελεί αιχμή στην προσπάθεια για κοινωνική ισότητα, στήριξη των οικογενειών και ενίσχυση του δημογραφικού, και ποιοτική δημόσια εκπαίδευση για όλα τα παιδιά.

Η εικόνα αυτή, όπως υπογραμμίζεται, δεν είναι απλώς μια λειτουργική δυσκολία, αλλά αποτελεί πραγματική «ντροπή» για τη Δημόσια Εκπαίδευση. Το αποτέλεσμα είναι τα παιδιά να στερούνται ώρες δημιουργικής απασχόλησης και μελέτης, ενώ οι οικογένειες καταφεύγουν σε ιδιωτικές λύσεις, γεγονός που αντιβαίνει στον κοινωνικό χαρακτήρα του δημόσιου σχολείου.

Παράλληλα, όμως, ιδιαίτερη αναφορά απαιτείται για τα παιδιά με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, τα οποία συχνά αποκλείονται από το Ολοήμερο Πρόγραμμα ή λαμβάνουν αποσπασματική φροντίδα λόγω ελλείψεων δομών και προσωπικού. Η ουσιαστική συμπερίληψη αυτών των μαθητών στο σχολικό περιβάλλον δεν μπορεί να περιορίζεται στο πρωινό ωράριο· χρειάζεται ένα Ολοήμερο Σχολείο που να περιλαμβάνει προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης, θεραπευτικής υποστήριξης και κοινωνικής ένταξης, με συμμετοχή ειδικών παιδαγωγών, ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών.

Η έλλειψη επαρκών δομών ειδικής αγωγής, η απουσία παράλληλης στήριξης και η περιορισμένη λειτουργία των ολοήμερων προγραμμάτων φροντίδας οδηγούν ουσιαστικά σε αποκλεισμό και υπονομεύουν την αρχή της ισότιμης πρόσβασης στην εκπαίδευση. Η ανάγκη για ένα σταθερό, χρηματοδοτούμενο πλαίσιο λειτουργίας δομών όπως τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης – (ΚΔΑΠ) είναι άκρως επιτακτική. Η Πολιτεία οφείλει να διασφαλίζει τη συνέχιση της λειτουργίας των δομών ειδικής αγωγής και ολοήμερης φροντίδας ακόμη και σε μικρούς ή απομακρυσμένους δήμους, προκειμένου να μη στερούνται τα παιδιά το δικαίωμα στην εκπαίδευση, στην κοινωνικοποίηση και στη δημιουργική απασχόληση.

Δεδομένων όλων των παραπάνω,

Ερωτάσθε κυρία Υπουργέ,

1. Πώς προτίθεστε να εξασφαλίσετε ότι δεν θα αναστέλλονται τμήματα Ολοήμερων Σχολείων σε περιοχές με μικρό αριθμό μαθητών, ιδιαίτερα στην περιφέρεια και την ύπαιθρο, όπως στο Νομό Λασιθίου;
2. Σκοπεύετε να επανεξετάσετε τους όρους εγγραφής (πλήθος δικαιολογητικών, βεβαιώσεις εργασίας, κάρτες ανεργίας), που δημιουργούν εμπόδια και αποκλείουν οικογένειες, ειδικά αγροτικές και αυτοαπασχολούμενες;
3. Τι μέτρα προτίθεστε να λάβετε ώστε το Ολοήμερο να αποτελέσει ουσιαστικό εργαλείο ενίσχυσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, με σταθερή παιδαγωγική συνέχεια και υπεύθυνο φορέα λειτουργίας;
4. Υπάρχει πρόθεση για ενίσχυση της Πρωινής Ζώνης ώστε να καλύπτει πραγματικά τις ανάγκες των εργαζόμενων οικογενειών;
5. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί το Υπουργείο για να ενισχύσει τη λειτουργία ολοήμερων δομών εκπαίδευσης και δημιουργικής απασχόλησης για παιδιά με αναπηρία, διασφαλίζοντας τη συνέχιση λειτουργίας τους ακόμη και σε περιοχές με μικρό αριθμό μαθητών και παρέχοντας σταθερή υποστήριξη σε οικογένειες που έχουν αυξημένες φροντίδες και ανάγκες;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη

Στέφανος Παραστατίδης

Πέτρος Παππάς